

POKYNY A INFORMÁCIE PRE ÚČASTNÍKOV MPS- OOV-10/2019

- Miesto a termín medzilaboratórnej porovnávacej skúšky MPS-OOV-10/2019:**
Odber vzoriek odpadovej vody sa uskutoční v lokalite Oravskej vodárenskej spoločnosti, a. s., (OVS) z merného objektu „výusť – odtokový žľab – čistiarne odpadových vôd (ČOV) Námestovo.
- Technické parametre objektu:** železobetónový žľab s celkovou dĺžkou 6 m, s vnútornou šírkou 1,5 m a hĺbkou hladiny od terénu 1,75 m. Pretoky $Q_{24} = 72$ l/s, $Q_{\min} = 34$ l/s, $Q_{\max} = 100$ l/s. Výška hladiny sa pohybuje od 15 cm do 50 cm. Prístup s vozidlami je možný až k žľabu. Automatické odberové zariadenia je možné pripojiť aj na interný zdroj elektrickej energie vo vzdialenosti cca 20m od odtokového žľabu. Vyobrazenie odtokového žľabu Vám posielame v ďalšej sprievodnej dokumentácii k tejto MPS.
- Bezpečnostné upozornenie:** Vzhľadom na počet odberových skupín priestor na manipuláciu s odberovými tyčami v jednom čase bude náročný na koordináciu! Dbajte na zvýšenú opatrnosť pri pohybe a manipulácii pri vykonávaní manuálnych odberov!
- Odber vzoriek:** účastník – odberová skupina (OS) bude vyzvaný k odberu na základe časového odberového harmonogramu. Každá OS odoberie vzorky odpadovej vody do vlastných vzorkovník podľa postupu uvedeného vo svojej sprievodnej dokumentácii, ktorú musí mať so sebou na mieste odberu vzoriek. Budú odoberané dva typy vzoriek: „vzorka b“ (5 odberov po 30 minút) a modifikovaná „vzorka c“ (13 odberov po 90 minút), podľa Prílohy č. 7 k Nariadeniu vlády SR č. 269/2010 Z.z. (NV), v znení neskorších predpisov.
- Žiadame Vás o dodržanie časového odberového harmonogramu. Pri meškaní viac ako 15 minút bude účastník vyradený zo zoznamu účastníkov MPS-OOV-10/2019, prípadne zaradený s pripomienkami. Pri prezentácii každá odberová skupina odovzdá:**
 - vyplnenú identifikačnú kartu účastníka na odber vzoriek vody v MPS-OOV-10/2019 (pre organizátora MPS) autorizovanú (pečiatka a podpis vysielajúcej organizácie).
 - prehlásenie o oboznámení so základnými zásadami bezpečnej práce a správania sa v objekte OVS, a.s., ČOV Námestovo. **Prehlásenie musí byť podpísané štatutárom vysielajúcej organizácie.**
 - prezenčnú listinu účastníkov s označením ŠPZ auta (príloha č. 1 k „Prehláseniu...“, pre účely OVS, a.s., ČOV Námestovo).
- Pri prezentácii dostane každá OS navyše 100 ml PE vzorkovnicu na odber vzorky pre stanovenie celkového fosforu, ktoré po skončení odberu naplní homogenizovanou vzorkou a odovzdá organizátorovi MPS. Vzorky pre ukazovateľ P_{celk} bude analyzovať organizátor MPS v NRL v Bratislave pre všetkých účastníkov MPS-OOV-10/2019. Výsledky oboch analýz budú podkladom pre posúdenie kvality práce odberových skupín pre odber vzoriek typu „c“ resp. „b“ a budú vyhodnotené v záverečnej správe MPS-OOV-10/2019.**
- Stanovenie požadovaných ukazovateľov je v rozsahu všeobecných požiadaviek na limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd, uvedené v Prílohe č. 6 k NV č. 269/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov. Odber odpadovej vody sa uskutoční v súlade s požiadavkami aktuálnych noriem STN EN ISO 5667-1, STN EN ISO 5667-3, STN ISO 5667-10, STN EN ISO 5667-14 a platnými pracovnými postupmi jednotlivých laboratórií pre odber odpadovej vody. Na mieste účastník vykoná stanovenia požadované legislatívou. **Vyplnený protokol o odbere vzorky, ktorý laboratórium bežne používa pri tomto type odberu, odovzdá účastník organizátorovi MPS po ukončení odberov.**

8. **Termín odberu:** Odber vzoriek odpadovej vody sa uskutoční **v dňoch 1.10.2019 až 2.10.2019.**
- Odber vzoriek typu „c“ sa začne **1.10.2019 o 15⁰⁰ hod. modifikovaným typom odberu „c“.** Prezentácia účastníkov pre tento typ odberu bude od 13³⁰ do 14⁰⁰ hod. vo vstupnom areáli ČOV. Po prezentácii odídu účastníci k odbernému miestu, kde si nainštalujú odberové zariadenia.
 - Odber vzoriek typu „b“ sa začne **2.10.2019 o 10⁰⁰ hod.** Prezentácia účastníkov tohto typu odberu bude od 9⁰⁰ do 9³⁰ hod. pri odberovom mieste, kde si nainštalujú odberové zariadenia, resp. pripraví sa na manuálny odber.
 - Do skupiny „c“ môžu byť zaradení len účastníci s automatickým odberovým zariadením (AOZ). Účastníci v skupine „b“ môžu odberať vzorky aj manuálne.
 - Po odbere všetci účastníci opustia ČOV **2.10.2019** do 13⁰⁰ hod.

Dôležité upozornenie:

Každá OS odoberie vzorky do vlastných vzorkovníc. Každý účastník **musí mať** so sebou príslušnú **dokumentáciu** používanú na mieste odberu (Plán odberu, Štandardný operačný postup „ŠOP“, Pracovný postup „PP“, Metodický pokyn „MP“, Protokol o odbere atď.), **doklady o odbornom vzdelaní pracovníkov vykonávajúcich odber vzoriek odpadovej vody** (kópie certifikátov alebo osvedčenia z kurzov vzorkovania) ako aj **dokumentáciu o meracích zariadeniach používaných na mieste odberu a ich metrologickom zabezpečení.** Žiadame účastníkov, ktorí nedoručili **autorizovaný originál Závaznej prihlášky – objednávky MPS alebo jeho kópiu organizátorovi MPS,** aby tento dokument odovzdali pri prezentácii.

9. **Hodnotenie odberu:** Bude sa hodnotiť **technika a spôsob odberu,** použité odberové zariadenie a jeho inštalácia, použité meracie zariadenia, vhodnosť použitých vzorkovníc, vhodnosť použitých konzervačných činidiel, uloženie a preprava odobratých vzoriek do laboratória ako aj správnosť stanovenia požadovaných ukazovateľov kvality vody pri odbere – **pH a teplota: do odberového protokolu do poznámky uvádzajte pri obidvoch typoch vzoriek („b“ aj „c“) meranie pri prvom a poslednom odbere. Okrem toho pre oba typy odberov do poznámky uveďte aj stanovenú teplotu zhomogenizovanej vzorky, pred naplnením Vašich vzorkovníc.**
10. **Ďalej bude hodnotená vhodnosť sprievodnej dokumentácie laboratória na odber vzoriek odpadovej vody:** program odberu vzoriek, pracovné postupy (ŠOP/PP) na odbery vzoriek, protokoly o odbere vzoriek, sprievodná dokumentácia k použitým odberovým a skúšobným zariadeniam používaných pri odbere. **Kontrolnými otázkami budú preverené teoretické vedomosti o uskutočnenom odbere.** Kontrola dokumentácie a teoretických vedomostí účastníkov MPS sa uskutoční 1.10.2019 v čase od 14⁰⁰ do 16⁰⁰ pre účastníkov odberu vzoriek typu „c+b“, resp. 2.10.2019 od 9⁰⁰ do 12³⁰ pre účastníkov odberu vzoriek typu „b“. Poradie preverovania teoretických znalostí odberových skupín bude flexibilne určené podľa okolností na mieste odberu.
11. **Po ukončení odberov účastník odovzdá výsledky ukazovateľov stanovovaných na mieste: reakcia vody (pH) a teplota. V odobratých vzorkách účastník v laboratóriu stanoví ukazovateľ P_{celk} .** Reakciu vody pH je možné stanovovať aj v laboratóriu pri splnení požiadaviek normy STN EN ISO 5667-3 a STN ISO 10523/Z1. V prípade, že výsledky stanovení teploty a pH nebudú odovzdané na mieste odberu, je potrebné ich zaslať spolu so záznamom registrovania teploty počas transportu vzoriek organizátorovi MPS poštou alebo mailom. **V odobratých vzorkách nie je potrebné stanovovať ďalšie ukazovatele.**
12. **Výsledky pH a P_{celk} stanovované v laboratóriu zašlite do 11.10.2019 na Vašom tlačive/protokole o skúškach,** ktoré bežne používate pri zasielaní výsledkov Vaším zákazníkom. Žiadame Vás o **dodržanie termínu zaslania výsledkov!!! Vždy uvádzajte evidenčné číslo laboratória - odberovej skupiny.**
13. **Ak vo Vašich záznamoch zistíte chybu a vykonávate opravu,** korektná zmena/oprava záznamu (výsledku) sa musí vykonať tak, že pôvodný záznam sa neprepisuje ani nebieli, ale

preškrtnie a vedľa sa napíše nový záznam. Ten musí byť opatrený dátumom, kedy bola zmena urobená a podpisom osoby (čitateľne), ktorá zmenu vykonala. Bez týchto náležitostí opravený výsledok nebude akceptovaný (ISO/IEC 17043, kap. 5.13.2.3).

14. Výsledky zaokrúhľujte podľa nasledovnej tabuľky:

výsledok stanovenia	0,10 – 9,99	10,0 – 99,9
zaokrúhlenie výsledku	0,01	0,1

15. **Náklady** za účasť v MPS Vám budú fakturované podľa cenníka po odbere vzoriek.
16. Súčasťou MPS je aj večerný **seminár**, ktorý sa uskutoční 1.10.2019 so začiatkom o 18⁰⁰ hodine v priestoroch Penziónu Slanický dvor na Oravskej priehrade. Tento bude zameraný na stanovenie ukazovateľov na mieste odberu odpadovej vody. Firemná prezentácia firmy WTW, bude zameraná nielen na skúsenosti o tomto type odberu a poskytne informácie o novinkách týkajúcich sa skúšobných zariadení používaných na stanovenia ukazovateľov, ktorých stanovenie je požadované na mieste odberu.
17. **Ubytovanie:** V cene MPS nie sú zahrnuté náklady za ubytovanie. Ubytovanie si účastníci zabezpečujú a hradia sami. V prípade záujmu a s odvolaním sa na túto akciu „VÚVH, MPS - odber vody“ je pre účastníkov MPS-OOV-10/2019 rezervované ubytovanie v Penzióne Slanický dvor (Slanická Osada 2296). Rezervácia+info; tel: 043 5524880 / 0904 929 555; E-mail: slanica@slanica.sk)
18. **Vyhodnotenie** MPS bude spracované formou záverečnej správy. Každý odberovej skupine po úspešnom absolvovaní danej skúšky spôsobilosti bude zároveň so záverečnou správou zaslané aj Osvedčenie o účasti s menami pracovníkov, ktorí sa zúčastnili tejto skúšky spôsobilosti a Osvedčenie o spôsobilosti na odber vzoriek odpadovej vody spolu s výsledkami dosiahnutými v MPS-OOV-10/2019. Aktuálne informácie budú včas uvedené na internetovej stránke VÚVH – www.vuvh.sk
19. **Identita účastníka danej MPS a jeho výsledky sú dôverné v rámci celého programu skúšok spôsobilosti (PSS).** Vo výnimočných prípadoch, keď regulačný orgán požaduje, aby mu organizátor programu skúšok spôsobilosti poskytoval výsledky priamo (ISO/IEC 17043:2010, kap. 4.10.4, zainteresovaní účastníci danej MPS sú o tejto skutočnosti oboznámení písomne.
20. **Osvedčenie a záverečná správa** Vám budú zaslané poštou do 10.1.2020 - **len po uhradení faktúry!**
21. Pri problémoch alebo nejasnostiach týkajúcich sa MPS neváhajte a volajte na t.č.: 02/59 343 485, prípadne píšete na mail: angelika.kassai@vuvh.sk alebo jana.tkacova@vuvh.sk. V deň odberu volajte už len na t. č. **0918/360169**.
22. **Výsledky zaslané oneskorene nebudú zaradené do vyhodnotenia!!!**
23. **Prehľad termínov MPS-OOV-10/2019:**

Zaslanie ponuky PSS	19.12.2018
Zaslanie prihlášky na MPS-OOV-10/2019 do	13.09.2019
Odber vzoriek vody	1.-2.10.2019
Odoslanie výsledkov	11.10.2019
Zaslanie záverečnej správy	10.01.2020